

רִיקָנִיָּא. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּבִרְכָתָא דְלַעֲיָלָא, לָא שְׂרִיָּא בְּאַתְרֵי רִיקָנִיָּא.

וּבְגִינֵי כַּד, בְּעֵי בַר נָשׁ לְסִדְרָא עַל פְּתוּרֵיהּ, חַד נִהְמָא, אִו יַתִּיר, לְבִרְכָא עֲלוּי. וְאִי לָא יָכִיל, בְּעֵי לְשִׁירָא מִתְחִיבָא מְזוּנָא דְאָכַל, עַל מַה דִּיבְרַךְ. וְלָא יִשְׁתַּבַּח דִּיבְרַךְ בְּרִיקָנִיָּא.

כִּיּוֹן דְּאָמְרָה, אִין לְשִׁפְחָתְךָ כָּל פְּבִית כִּי אִם אָסוּף שְׁמֹן. אָמַר וּדְאִי הָא בִּרְכָתָא שְׁלִימָתָא בְּהַאי, דְּכִתִּיב, (קהלת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב. דְּשָׂמָא קַדִּישָׁא מִשְׁמֵן נִפְקָא, לְאַתְבְּרָכָא, לְאַדְלָקָא בּוֹצִינִין קַדִּישִׁין. מָאִי שְׁמֹן דָּא. (כְּמַה דְּאֵת אָמַר בְּרַאשֵׁית ב' וְנִהַר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן) ר' יִצְחָק אָמַר, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (תהלים קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. ר' אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלִין טוּרֵי דְּאֶפְרַסְמוּנָא דְכִיָּא.

לשון הקודש

כִּיּוֹן שְׂאֵמְרָה אִין לְשִׁפְחָתְךָ כָּל פְּבִית כִּי אִם אָסוּף שְׁמֹן - אָמַר, וּדְאִי הָרִי בְּרָכָה שְׁלֵמָה בְּוָה, שְׁכָתוּב (קהלת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב. שְׁשֵׁם קָדוּשׁ יוֹצֵא מִשְׁמֵן לְהַתְבָּרֵךְ וּלְהַדְלִיק מְנוֹרוֹת קָדוּשׁוֹת. מַהוּ הַשְׁמֵן הַזֶּה? (כְּמוֹ שְׂנָאֵמַר (בראשית ב) וְנִהַר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּמוֹ שְׂנָאֵמַר (תהלים קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר

בְּרַבַּת הַקָּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? שְׂשִׁנִּינֵי, אָסוּר לְאָדָם לְבָרֵךְ עַל שְׁלָחַן רִיק, מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַבְּרָכָה שְׁלֵמָעֵלָה לָא שׁוֹרָה בְּמָקוֹם רִיק.

וּמִשּׁוּם כִּדְ צְרִיךְ אָדָם לְסִדֵּר עַל שְׁלָחַנו לְחֵם אֶחָד אִו יוֹתֵר לְבָרֵךְ עֲלוּי. וְאִם לָא יָכִיל, צְרִיךְ לְהַשְׁאִיר מֵאוֹתוֹ מְזוּנָא שְׂאָכַל עַל מַה שְׂיִבְרַךְ, וְלָא יִמְצֵא שְׂמִיבְרַךְ בְּרִיקָנוֹת.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם, כִּמְהַ טָבָא שְׁמָא עֲלָאָה,
 דְּבוֹצִינִין עֲלָאִין קְדִישִׁין, כּד פְּלְחוּ נִתְרִין
 מִשְׁמֵן טוֹב, כִּמְהַ דְּאֵמִינָא. וְאִסוּר לִיהּ לְבַר נָשׁ,
 לְאֲדַכְרָא שְׁמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיקְנִיָּא. דְּכָל
 מָאן דְּאֲדַכְרַר שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיקְנִיָּא,
 טָב לִיהּ דְּלֹא אֲתַכְרִי.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לָא אֲצַטְרִיךְ לְמַדְכְּרַר שְׁמָא
 קְדִישָׁא אֶלָּא בְּתַר מְלָאָה. (דף פ"ח ע"א) (פְּלוֹמֵר עַל מְלָאָה)
 דְּהָא שְׁמָא קְדִישָׁא, לָא אֲדַכְרַר בְּאוֹרֵייתָא, אֶלָּא
 בְּתַר תְּרִין מְלִין, דְּכִתְיִב בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לָא אֲדַכְרַר שְׁמָא קְדִישָׁא, אֶלָּא
 עַל עוֹלָם שְׁלָם. דְּכִתְיִב, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת
 יי' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאן, דְּלֹא לְאֲדַכְרָא
 שְׁמִיָּה קְדִישָׁא בְּרִיקְנִיָּא. וְכִתְיִב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֶלָּא אַחַר דְּבַר. שְׁהַרִי
 הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא נִזְכָּר בְּתוֹרָה אֶלָּא
 אַחַר שְׁנֵי דְּבוּרִים (פְּלוֹמֵר עַל דְּבַר), שְׁכַתוּב
 בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ
 אֶלָּא עַל עוֹלָם שְׁלָם, שְׁכַתוּב (בראשית ב)
 בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.
 מִכָּאן שְׁלֹא לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרִיקְנוֹת. וְכַתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'

אוֹמֵר, אֵלֶּי הָרִי אֶפְרַסְמוֹן זָד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם - כִּמְהַ טוֹב
 שֵׁם עֲלִיּוֹן שֶׁל מְנוֹרוֹת עֲלִיוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת
 כְּשֶׁבִלְוֵן מְאִירוֹת מִשְׁמֵן טוֹב, כִּמוֹ
 שְׁאֲמַרְנוּ. וְאִסוּר לְאָדָם לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקְנוֹת. שְׁכַל מִי
 שְׁמַזְכִּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּרִיקְנוֹת, טוֹב לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא צְרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת

י' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא. (ס"א פתיב לא תשא את שם י' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא דְלֹא לְאֲדַבְרָא שְׂמָא קַדִּישָׁא בְּרִיקְנִיָּא אֱלֹא בְּבִרְכָתָא אוּ בְּעֻלּוּתָא וּמֵאֵן דְּאֲדַבְרַ שְׂמָא קַדִּישָׁא בְּרִיקְנִיָּא דְלֹא בְּבִרְכָתָא אוּ בְּעֻלּוּתָא כַּד נְשַׁמְתִּיה נְפַקָא מִיְנִיה וּמִיְנִין לְאֲתַפְרַעָא מִיְנִיה וּלְנַקְמָא מִיְנִיה נּוֹקְמִין דְּכִתִּיב כִּי לֹא יִנְקַה י' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׂמוֹ לְשׂוּא)

וְתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵהוּ בְּרָכָה. שְׂמָא קַדִּישָׁא. בְּגִין דְּמִיְנִיה מְשַׁתְּכַח בְּרָכָתָא, לְכָל עֲלֻמָּא. וּבְרָכָתָא לָא אֲשַׁתְּכַח עַל אַתְרֵי רִיקְנִיָּא, וְלֹא שְׂרִיָּא עֲלוּי, הָדָא הוּא דְכִתִּיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם י' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא.

זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. (שמות כ) **רַבִּי יִצְחָק אָמַר, פְּתִיב (שמות כ) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבְּעִי, וּכְתִיב בְּפָנָן (שמות טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשַּׁבְּעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה בוֹ. בֵּינָן דְּלֹא מְשַׁתְּכַח בֵּיהּ מִזְוִנִי, מֵה בְּרָכָתָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ.**

לְשׂוֹן הַקּוּדֵשׁ

נִמְצְאָת עַל מְקוּם רִיק וְלֹא שׁוֹרְהָ עֲלוּי. זְהוּ שְׁפָתוֹב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא.

זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, פְּתוֹב (שם א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבְּעִי, וּכְתוֹב בְּפָנָן (שמות טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשַּׁבְּעִי שַׁבַּת לֹא יִהְיֶה בוֹ. בֵּינָן שְׂלֵא נִמְצָא בוֹ מִזְוִנוֹת, אִיזוּ בְּרָכָה נִמְצָאָת בוֹ?

אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא. (כתוב לא תשא את שם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוּא, שְׂלֵא לְהַזְכִּיר שֵׁם הַקּוּדֵשׁ בְּרִיקְנוֹת, אֱלֹא בְּבִרְכָה אוּ בַתְּפִלָּה. וּמִי שְׂמֻזְכִּיר הַשֵּׁם הַקּוּדֵשׁ בְּרִיקְנוֹת, שְׂלֵא בְּבִרְכָה אוּ בַתְּפִלָּה, כְּאֲשֶׁר נִשְׁמְתוּ תַצָּא מִמֶּנּוּ עֲתִידִים לְהַפְרַע מִמֶּנּוּ וּלְנַקֵּם מִמֶּנּוּ נְקָמוֹת, שְׁכַתוֹב כִּי לֹא יִנְקַה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׂמוֹ לְשׂוּא.)

וְשַׁנִּינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵהִי בְּרָכָה? הַשֵּׁם הַקּוּדֵשׁ. מִשּׁוּם שְׂמֻמְנוּ נִמְצָאָת הַבְּרָכָה לְכָל הָעוֹלָם, וְהַבְּרָכָה לֹא

אֱלֹא הָכִי תֵאנָא, כָּל בְּרַבָּאן דְּלַעֲיָלָא וְתַתָּא,
 בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּלִיין. וְתֵאנָא, אֲמַאי לָא
 אֲשַׁתְּבַח מְנָא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה, מִשּׁוּם דִּהְהוּא יוֹמָא,
 מִתְּבַרְכָּאן מִיְנִיה כָּל שִׁיתָא יוֹמִין עַלְאִין, וְכָל חַד
 וְחַד יְהִיב מְזוּנִיה לְתַתָּא, כָּל חַד בְּיוֹמוֹי, מִתְּהִיא
 בְּרָכָה דְּמִתְּבַרְכָּאן בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה.

וּבְגִינֵי כַּךְ, מָאן דְּאִיהוּ בְּדַרְגָּא דְּמִתְּיַמְנֹתָא, בְּעֵי
 לְסִדְרָא פְּתוּרָא, וְלֹאֲתַקְנָא סְעוּדַתָּא
 בְּלִילִיָּא דְּשַׁבְּתָא, בְּגִין דִּיתְבַּרְךְ פְּתוּרִיה, כָּל אֵינוּן
 שִׁיתָא יוֹמִין, דִּהָא בְּהָהוּא זְמָנָא, אֲזִדְּמִן בְּרָכָה,
 לְאֲתַבְּרָכָא כָּל שִׁיתָא יוֹמִין דְּשַׁבְּתָא, וּבְרַכְתָּא לָא
 אֲשַׁתְּבַח בְּפְתוּרָא רִיקְנִיָּא. וְעַל כֵּן, בְּעֵי לְסִדְרָא
 פְּתוּרִיה בְּלִילִיָּא דְּשַׁבְּתָא, בְּנַהֲמֵי וּבְמִזוּנֵי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֲפִילוּ בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא נָמִי. רַבִּי

לשון הקודש

צָרִיךְ לְסִדֵּר שְׁלַחַן וּלְתַקֵּן סְעוּדָה בְּלִיל
 שַׁבַּת כְּדֵי שִׁיתְבַּרְךְ שְׁלַחְנֵנוּ כָּל אוֹתָם
 שְׂשָׂה יָמִים, שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן מְזַדְּמֶנֶת
 הַבְּרָכָה לְהִתְבַּרְךְ כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַשַּׁבָּת,
 וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָת בְּשְׁלַחַן רִיק, וְעַל
 כֵּן צָרִיךְ לְסִדֵּר שְׁלַחְנֵנוּ בְּעֶרֶב שַׁבַּת
 בְּלַחֲמִים וּמִזוּנֹת.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֲפִילוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת נָם.

אֱלֹא כֵּךְ שְׁנִינֵנוּ, כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁלַמְעֵלָה
 וְשְׁלַמְטָה תְּלוּיוֹת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְשְׁנִינֵנוּ,
 לָמָּה לֹא נִמְצָא מִן בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי? מִשּׁוּם
 שְׂמֵאוֹתוֹ יוֹם מִתְּבַרְכִּים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
 הָעֲלִיוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן מְזוּנֵנוּ
 לְמַטָּה, כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה
 שְׂמֵתְבַרְכִּים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּמִשּׁוּם כֵּךְ, מִי שֶׁהוּא בְּדַרְגַּת הָאֱמוּנָה,

יְהוּדָה אָמַר, בָּעֵי לְאַתְעֵנְנָא בְּהַאי יוֹמָא, וְלִמְיַבֵּל
תְּלַת סְעוּדָתֵי בְּשַׁבְּתָא, בְּגִין דִּישְׁתַּבַּח שְׁבַעָא וְעֵנוּנָא
בְּהַאי יוֹמָא בְּעָלְמָא.

רַבִּי אָבָא אָמַר, לְאַזְדַּמְנָא בְּרַבְתָּא בְּאַיְנוּן יוֹמִין
דְּלְעִילָא, דְּמַתְּבַרְכָּאן מֵהַאי יוֹמָא. וְהַאי
יוֹמָא, מְלִיא רִישִׁיה דְּזַעִיר אַנְפִּין, מְטַלָּא דְנַחֲתִית
מֵעֵתִיקָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְכֻלָּא, וְאַטִּיל לְחַקְלָא
דְתַפּוּחִין קְדִישִׁין, תְּלַת זְמַנֵּי, מִכַּד עָיִל שַׁבְּתָא,
דִּיתְבַּרְכוּן כְּלָהוּ כַּחְדָּא.

וְעַל דָּא בְּעֵי בַר נָשׁ, לְאַתְעֵנְנָא תְּלַת זְמַנֵּין אֵלִין,
דְּהָא בְּהָא תְּלִיא מְהִימְנוּתָא דְלְעִילָא,
בְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא, וּבְזַעִיר אַפִּין, וּבְחַקְלָא דְתַפּוּחִין.
וּבְעֵי בַר נָשׁ לְאַתְעֵנְנָא בְּהוּ, וְלִמְחַדֵּי בְּהוּ. וּמֵאֵן
דְּגָרַע סְעוּדָתָא מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְּגִימוּתָא לְעִילָא
וְעוֹנְשִׂיה דְּחַהוּא בַר נָשׁ סְגִי.

לשון הקודש

רבי יהודה אמר, צריך להתענג ביום הזה ולאכל שלש סעודות בשבת, כדי שימצאו שבע וענג ביום הזה בעולם.
רבי אבא אמר, להזמין ברכה באותם ימים שלמעלה שמתברכים מן היום הזה, וביום הזה מלא ראשו של זעיר אנפין מטל שנוחת מהעתיק הקדוש והתענג ביום הזה, ומטיל לשדה התפוחים הקדושים שלש פעמים משנכנסת שבת, שכלם יתברכו באחד.
ועל זה צריך אדם להתענג שלש הפעמים הללו, שהרי בזה תלויה האמונה העליונה - בעתיק הקדוש, ובזעיר אנפין, ובשדה התפוחים. וצריך

בְּגִינֵי כֶּךָ, בְּעֵי לְסִדְרָא פְתוּרִיהּ, תִּלְתַּת זְמַנֵּי, מִכַּד
עֵייל שַׁבְּתָא, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח פְתוּרִיהּ רִיקְנֵיָא,
וְתִשְׁרִי בְרַכְתָּא עָלֶיהּ, כָּל שְׂאָר יוֹמֵי דְשַׁבְּתָא.
וּבְהַאי מְלָה, אַחֲזִי, וְתִלֵּי מְהִימְנוּתָא לְעִילָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הַאי מָאן דְּאִשְׁלִים תִּלְתַּת
סְעוּדָתֵי בְּשַׁבְּתָא, קָלָא נְפִיק וּמְכֻרָזָא עָלֶיהּ,
אִז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ, דָּא סְעוּדָתָא חֲדָא, לְקַבֵּל
עֲתִיקָא קַדִּישָׁא דְכָל קַדִּישֵׁין. וְהִרְפַּבְתִּידָּ עַל בְּמִתֵּי
אַרְיָן, דָּא סְעוּדָתָא תְּנִינָא, לְקַבֵּל חֲקֵלָא דְתַפּוּחִין
קַדִּישֵׁין. וְהִאֲכַלְתִּידָּ גַחְלַת יַעֲקֹב אַבִּידָּ, דָּא הוּא
שְׁלִימוֹ דְאִשְׁתְּלִים בּוֹעִיר אַפִּין.

וְלְקַבֵּל־לִי יְהוּ בְּעֵי לְאִשְׁלָמָא סְעוּדָתִיהּ, וּבְעֵי
לְאִתְעַנַּגָּא בְּכַלְהוּ סְעוּדָתִי,
וְלְמַחְדֵּי בְּכָל חַד וְחַד מְנִיחֵהוּ, מְשׁוּם דְּהֵאִיהוּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

סְעוּדוֹת בְּשַׁבְּתָא, קוֹל יוֹצֵא וּמְכַרִּיז עָלֵינוּ:
(ישעיה נח) אִז תִּתְעַנַּג עַל ה'. זו סְעוּדָה אַחַת
בְּנֶגֶד הַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ שֶׁל כָּל הַקְּדוֹשִׁים.
וְהִרְפַּבְתִּידָּ עַל בְּמִתֵּי אַרְיָן – זו סְעוּדָה
שְׁנֵי בְּנֶגֶד שְׂדֵה הַתַּפּוּחִים הַקְּדוֹשִׁים.
וְהִאֲכַלְתִּידָּ גַחְלַת יַעֲקֹב אַבִּידָּ – זוּהִי
הַשְּׁלָמוֹת שֶׁהַשְּׁתַלְמָה בּוֹעִיר אַנְפִּין.

וּבְנֶגְדָם צְרִידָּ לְהַשְׁלִים סְעוּדָתוֹ, וְצְרִידָּ
לְהַתְעַנַּג בְּכָל הַסְעוּדוֹת וּלְשַׂמַּח בְּכָל

אָדָם לְהַתְעַנַּג בָּהֶם וּלְשַׂמַּח בָּהֶם. וּמִי
שְׁגוּרַע סְעוּדָה מֵהֶם, מֵרָאָה פָּנָם לְמַעְלָה,
וְעָנְשׁוּ שֶׁל הָאָדָם הַהוּא גְדוֹל.

מְשׁוּם כֶּךָ צְרִידָּ לְסִדְרָא שְׁלַחְנוּ שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים מִשְׁנֹכְנֶסֶת שַׁבְּתָא, וְלֹא יִמְצֵא
שְׁלַחְנוּ רִיק, וְתִשְׁרֵה עָלֵינוּ הַבְּרַכָּה כָּל
שְׂאָר יְמוֹת הַשַּׁבְּתָא, וּבְדַבָּר הַזֶּה מֵרָאָה
וְתוֹלָה אֶת הָאֱמוּנָה הָעֵלְיוֹנָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זֶה מִי שְׁמַשְׁלִים שְׁלֹשׁ

מֵהִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא. וּבְגִין כֶּךָ, שִׁבְתָּא אֶתְיָקַר, מִכָּל שָׂאר זְמַנִּין וְחֻזִּין, מִשּׁוּם דְּכֻלָּא בִּיה אֲשַׁתְּכַח, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח הָכִי בְּכֻלְהוּ זְמַנֵּי וְחֻזֵּי. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, בְּגִין כֶּךָ, מִשּׁוּם דְּאֲשַׁתְּכַח כֻּלָּא בִּיה, אִידְכֵּר תְּלַת זְמַנִּין. דְּכֵתִיב, (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

רַבִּי אַבָּא, (נ"א רב המנונא סבא) פִּד הָהּ יִתִּיב בְּסַעֲוֹדָתָא דְשִׁבְתָּא, הָיוּ חֲדַי, בְּכָל חַד וְחַד, וְהָהּ אָמַר, דָּא הִיא סַעֲוֹדָתָא קַדִּישָׁא, דְעֵתִיקָא קַדִּישָׁא סְתִימָא דְכֻלָּא. בְּסַעֲוֹדָתָא אַחְרָא הָהּ אָמַר, דָּא הִיא סַעֲוֹדָתָא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וְכֵן בְּכֻלְהוּ סַעֲוֹדָתֵי, וְהָהּ חֲדַי בְּכָל חַד וְחַד. פִּד הָהּ (דף פ"ט ע"ב) אֲשֻׁלִּים סַעֲוֹדָתֵי, אָמַר אֲשֻׁלִּימוּ סַעֲוֹדָתֵי דְמֵהִימְנוּתָא.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

רַבִּי אַבָּא (רב המנונא סבא), כְּשֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּסַעֲוֹדַת הַשְּׁבִתָּה, הָיָה שֹׂמֵחַ בְּכָל אַחַת וְאַחַת, וְהָיָה אוֹמֵר: זוֹהִי סַעֲוֹדָה קְדוּשָׁה שֶׁל הַעֲתִיקֵי הַקּוֹדֶשׁ הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל. בְּסַעֲוֹדָה הָאַחֶרֶת הָיָה אוֹמֵר: זוֹהִי סַעֲוֹדָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן בְּכָל הַסַּעֲוֹדוֹת. וְהָיָה שֹׂמֵחַ בְּכָל אַחַת וְאַחַת. כְּשֶׁהָיָה מְשַׁלֵּם אֶת הַסַּעֲוֹדוֹת, אוֹמֵר: נִשְׁלָמוּ סַעֲוֹדוֹת הָאֱמוּנָה.

אַחַת וְאַחַת מֵהֵן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה, וּמִשּׁוּם כֶּךָ הַשְּׁבִתָּה נִתְפַּכְּדָה מִכָּל שָׂאר הַזְּמַנִּים וְהַחֻזִּים, מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל בָּהּ נִמְצָא, וְלֹא נִמְצָא כֶּךָ בְּכָל הַזְּמַנִּים וְהַחֻזִּים. אָמַר רַבִּי חֲזִיא, מִשּׁוּם כֶּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל נִמְצָא בּוֹ, נִזְכָּר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, שְׁבַתוֹב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּד הָוּה אָתִי לְסְעוּדָתָא, הָוּה אָמַר
 חָבִי, אֲתַקִּינוּ סְעוּדָתָא דְמַהֲיִמְנוּתָא עֲלָאָה,
 אֲתַקִּינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָא, וְהָוּה יְתִיב וְחָדִי. כִּד
 אֲשָׁלִיִם סְעוּדָתָא תְּלִיתָאָה, הָוּוּ מְכַרְזִי עָלֶיהָ, אִז
 תַּתְעַנַּג עַל יִי' וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ וְהֵאֱכַלְתִּיךָ
 נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאָבוּי, אֵלִין סְעוּדָתִי הֵיךְ
 מִתְתַקְנִין. אָמַר לֵיהּ, לֵילִיא דְשַׁבְּתָא,
 כְּתִיב, וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ. בֵּיהּ בְּלִילִיא,
 מִתְפָּרְכָא מִטְרוּנֵיתָא, וְכִלְהוּ חֲקַל תַּפּוּחִין,
 וּמִתְפָּרְכָא פְּתוּרִיהּ דְּבַר נָשׁ, וְנִשְׁמָתָא אֲתוּסְפַת,
 וְהָהוּא לֵילִיא, חֲדוּה דְמִטְרוּנֵיתָא הָוִי. וּבְעֵי בַר נָשׁ
 לְמַחְדֵי בְּחֲדוּוֹתָא, וְלְמִיכַל סְעוּדָתָא דְמִטְרוּנֵיתָא.

בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בְּסְעוּדָתָא תַנְיִנָא, כְּתִיב (ישעיה נח)

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

את הסעודות הללו? אמר לו, ליל שבת
 כתוב והרכבתיך על בְּמַתִּי אֶרֶץ. בו
 בלילה מתברכת הנבירה וכל שדה
 התפוחים, ומתברך שלחנו של אדם,
 ונשמה נוספת, ואותו הלילה שמחת
 הנבירה הוא. וצריך אדם לשמח
 בשמחה ולאכל סעודת הנבירה.
 ביום השבת, בסעודה השנייה כתוב אז

כְּשֶׁרַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה בָּא לְסְעוּדָה, הָיָה
 אוֹמֵר כֵּן: הֲתַקִּינוּ סְעוּדָה שֶׁל הָאֱמוּנָה
 הָעֲלִיוֹנָה. הֲתַקִּינוּ סְעוּדַת הַמֶּלֶךְ. וְהָיָה
 יוֹשֵׁב וְשֹׁמֵחַ. כְּשֶׁהַשְּׁלִיִם סְעוּדָה
 שְׁלִישִׁית, הָיוּ מְכַרְזִיִם עָלָיו: (ישעיה נח) אִז
 תַּתְעַנַּג עַל ה' וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ
 וְהֵאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְאָבוּי, אֵיךְ מִתְקַנִּים

אָז תִּתְעַנֵּג עַל יְיָ. עַל יְיָ וְדָאֵי. דְהֵיא שְׁעָתָא
 אֲתִנְגְּלִיא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין בְּחֲדוּתָא,
 וְשְׁלִימוּ וְחֲדוּתָא דְעֲתִיקָא עַבְדִּינָן, וְסְעוּדָתָא דִּילֵיהּ
 הוּא וְדָאֵי.

בְּסְעוּדָתָא תְּלִיתָא דְשַׁבְּתָא, כְּתִיב וְהֶאֱכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. דָּא הִיא סְעוּדָתָא
 דְזַעִיר אַפִּין, דְתַנּוּי בְּשְׁלִימוּתָא. וְכִלְהוּ שִׁיתָא יוֹמִין,
 מִהֵהוּא שְׁלִימוּ מִתְּפָרְכָן. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְמַחְדֵי
 בְּסְעוּדָתֵיהּ, וְלֹא־שְׁלָמָא אֵלִין סְעוּדָתִי, דְאֵינוּן
 סְעוּדָתִי מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא, דְזִרְעָא קַדִּישָׁא
 דְיִשְׂרָאֵל, דִּי מְהִימְנוּתָא עֲלָאָה, דְהָא דִּילְהוֹן הִיא,
 וְלֹא דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. וּבְגֵינֵי
 כֶּךָ אָמַר, (שמות לא) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

תָּא תַנּוּי, בְּסְעוּדָתִי אֵלִין, אֲשֶׁתְּמוּדְעוּן יִשְׂרָאֵל,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שְׁלָמוֹת מִתְּפָרְכִים. וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׁמֵּחַ
 בְּסְעוּדָתוֹ וְלֹהֵשְׁלִים הַסְעוּדוֹת הַלְלוּ, שְׁהֵן
 סְעוּדוֹת הָאֱמוּנָה הַשְּׁלָמָה שֶׁל זֶרַע קְדוֹשׁ
 שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁהָאֱמוּנָה הַעֲלִיוֹנָה הִיא
 שְׁלָמָה וְלֹא שֶׁל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדַת
 כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. וּמִשּׁוּם כֶּךָ אָמַר, (שמות
 לא) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בֵּא וְרֵאָה, בְּסְעוּדוֹת הַלְלוּ נוֹדְעִים

תִּתְעַנֵּג עַל ה'. עַל ה' וְדָאֵי. שְׁאוּתָה שְׁעָה
 נִגְלָה הָעֲתִיק הַקְדוֹשׁ, וְכֹל הָעוֹלָמוֹת
 בְּשִׂמְחָה, וְהַשְּׁלָמוֹת וְהַחֲדוּתָה שֶׁל הָעֲתִיק
 אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוּהִי סְעוּדָתוֹ וְדָאֵי.

בְּסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת כְּתוּב
 וְהֶאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוּהִי
 הַסְעוּדָה שֶׁל זַעִיר אַנְפִּין שְׁהוּא
 בְּשְׁלָמוֹת. וְכֹל שֶׁשֶׁת הַיָּמִים מֵאוּתָה

דְּאֵינוֹן בְּנֵי מִלְכָּא. דְּאֵינוֹן מֵהִיכְלָא דְּמִלְכָּא,
 דְּאֵינוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וּמֵאֵן דְּפָגִים חַד סְעוּדָתָא
 מִנֵּיהוּ, אַחֲזִי פְּנִימוּתָא לְעִילָא, וְאַחֲזִי גְרַמִּיהַ
 דְּלֹאֵן מִפְּנֵי מִלְכָּא עֲלָאָה הוּא, דְּלֹאֵן מִפְּנֵי
 הִיכְלָא דְּמִלְכָּא הוּא דְּלֹאֵן מִזְרַעָא קְדִישָׁא
 דִּישְׂרָאֵל הוּא. וַיַּחֲבִין עָלֶיהָ חוּמְרָא דְּתַלְתַּת מְלִין,
 דִּינָא דְּגִיְהֵם וְגו'.

וְתָא חֲזִי, בְּכֻלְהוּ שְׂאֵר זְמַנִּין וְחַגִּין, בְּעֵי בַר נָשׁ
 לְחֲדַי, וְלִמְחֲדַי לְמִסְכְּנֵי. וְאִי הוּא חֲדַי
 בְּלַחֲדוּי, וְלֹא יְהִיב לְמִסְכְּנֵי, עוֹנְשִׁיהַ סְגִי, דְּהָא
 בְּלַחֲדוּי חֲדַי, וְלֹא יְהִיב חֲדוֹ לְאַחְרָא. עָלֶיהָ פְּתִיב,
 (מִלְאכִי ב) וְזִירִיתִי פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. וְאִי
 אִיהוּ בְּשַׁפְתָּא חֲדַי, אַף עַל גַּב דְּלֹא יְהִיב לְאַחְרָא,
 לֹא יַחֲבִין עָלֶיהָ עוֹנְשָׁא, בְּשְׂאֵר זְמַנִּין וְחַגִּין, דְּכַתִּיב

לשון הקודש

וּבֹא רָאָה, בְּכָל שְׂאֵר הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים
 צְרִיךְ אָדָם לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח אֶת הָעַנְיִים,
 וְאִם הוּא שְׁמַח לְבִדּוֹ וְלֹא נוֹתֵן לְעַנְיִים –
 עֲנִשׁוֹ רַב, שְׁחֲרִי לְבִדּוֹ שְׁמַח, וְלֹא נוֹתֵן
 שְׁמַחָה לְאַחֵר. עָלָיו פְּתוּב (מִלְאכִי ב) וְזִירִיתִי
 פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. וְאִם הוּא
 שְׁמַח בְּשַׁפְּתָהּ, אַף עַל גַּב שְׂלֵא נוֹתֵן
 לְאַחֵר – לֹא נוֹתֵן עָלָיו עֲנִשׁ כִּבְשַׂאֵר

יִשְׂרָאֵל שְׂחֵם בְּנֵי הַמִּלְכָּד וְשְׂחֵם מֵהִיכַל
 הַמִּלְכָּד וְשְׂחֵם בְּנֵי הָאֱמוּנָה, וּמִי שְׂפּוֹגִים
 סְעוּדָה אַחַת מֵהֶם, מִרְאָה פָּגִם לְמַעְלָה,
 וּמִרְאָה אֶת עַצְמוֹ שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי הַמִּלְכָּד
 הָעֲלִיּוֹן, שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי הִיכַל הַמִּלְכָּד,
 וְשְׂאִינוֹ מִזְרַע קְדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנוֹתֵן
 עָלָיו הַמֶּרֶץ שֶׁל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים – דִּין
 הַגִּיְהֵם וְכו'.

פְּרֹשׁ תְּהִיכֶם. פְּרֹשׁ תְּהִיכֶם קֹאמֵר, וְלֹא פְּרֹשׁ
שַׁבְּתֵכֶם. וּכְתִיב (ישעיה א) תְּדַשִּׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנֵאָה
נִפְשִׁי. וְאֵלֹו שַׁבַּת לֹא קֹאמֵר.

וּבְגִינִי כִּדְ כְּתִיב, בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוּם
דְּכָל מְהִימְנוּתָא אֲשַׁתְּכַח בְּשַׁבְּתָא, יִהְבִּין
לִיה לְבַר נָשׁ נִשְׁמָתָא אַחְרָא, נִשְׁמָתָא עֲלָאָה,
נִשְׁמָתָא דְכָל שְׁלִימוֹ בְּהַ, כְּדוֹנְגְמָא דְעֲלָמָא דְאֲתִי.
וּבְגִינִי כִּדְ אֶקְרִי שַׁבַּת. מַהוּ שַׁבַּת. שְׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִידְ הוּא. שְׁמָא דְאִיהוּ שְׁלִים מְכַל סְטְרוֹי.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדָּאי כִּדְ הוּא. וְוִי לִיה לְבַר נָשׁ,
דְּלֹא אֲשְׁלִים תְּדוּוּתָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא.
וּמֵאן תְּדוּוּתָא דִּילִיה. אֵלִין תְּלַת סְעוּדָתִי
מְהִימְנוּתָא. סְעוּדָתִי דְאַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּלִילָן

לשון הקודש

הַזְמִינִים וְהַחֲגִיגִים, שַׁכְּתוּב פְּרֹשׁ תְּהִיכֶם. אָמַר פְּרֹשׁ תְּהִיכֶם, וְלֹא פְּרֹשׁ שַׁבְּתֵכֶם. וּכְתִיב (ישעיה א) תְּדַשִּׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנֵאָה נִפְשִׁי. וְאֵלֹו שַׁבַּת לֹא אָמַר. וּמִשׁוּם כִּדְ כְּתוּב בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוּם שְׁכָל הָאֲמוּנָה נִמְצְאָת בְּשַׁבַּת, נוֹתְנִים לְאָדָם נִשְׁמָה אַחְרָת, נִשְׁמָה עֲלִיוְנָה, נִשְׁמָה שְׁכָל הַשְּׁלֵמוֹת בְּהַ,

כְּדִנְמַת הָעוֹלָם הִבָּא. וּמִשׁוּם כִּדְ נִקְרָאָת שַׁבַּת. מַה זֶה שַׁבַּת? שֵׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֵׁם שֶׁהוּא שְׁלֵם מְכַל צְדָדִיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וַדָּאי כִּדְ הוּא. אוֹי לְאָדָם שְׁלֹא מִשְׁלִים אֶת שְׁמִחָה הַמְּלִךְ הַקְּדוּשׁ. וּמַהִי שְׁמִחָתוֹ? אֵלֹו שְׁלֵשׁ הַסְּעוּדוֹת שֶׁל הָאֲמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׁאֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּלוּלִים בְּהֶם,

בְּהוֹ. וְכִלְהוּ חֲדוּ עַל חֲדוּ מְהִימְנוּתָא שְׁלִימוּתָא,
מִכָּל סְטֵרוֹי.

תָּאנָא, בְּהִדִּין יוֹמָא מִתְעַטְרוֹן אֲבָהוֹן, וְכָל בְּנִין
יִנְקוֹן, מַה דְּלֹאוּ הָכִי בְּכָל שְׁאֵר חַגִּין
וְזַמְנִין. בְּהִדִּין יוֹמָא, חִיבִיבָא דְגִיְהֵנָם גִּיְיַחִין. בְּהִדִּין
יוֹמָא, כָּל דִּינִין אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעֵלְמָא.
בְּהִדִּין יוֹמָא אֲזִרְיָתָא מִתְעַטְרָא בְּעַטְרִין שְׁלִימִין.
בְּהִדִּין יוֹמָא, חֲדוּתָא וְתַפְנוּקָא אֲשַׁתְמַע, בְּמֵאתָן
וְחַמְשִׁין עֲלָמִין.

תָּא חֲזִי, בְּכָל שִׁיתָא יוֹמֵי דְשִׁבְתָּא, כִּד מָטָא
שְׁעָתָא דְצִלוּתָא דְמִנְחָה, דִּינָא תַקִּיפָא
שְׁלֵטָא, וְכָל דִּינִין מִתְעַרִין. אֲבָל בְּיוֹמָא דְשִׁבְתָּא,
כִּד מָטָא עֵדֵן דְצִלוּתָא דְמִנְחָה, רַעוּא דְרַעוּיִן
אֲשַׁתְכַּח, וְעַתִּיקָא קִדִּישָׁא גְלִיָּא רָצוֹן דִּילִיָּה, וְכָל
דִּינִין מִתְכַּפִּיין, וּמִשְׁתַּכַּח רַעוּתָא וְחֲדוּ בְּכֻלָּא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְכָלֵם שְׁמַחָה עַל שְׁמַחָה, אֲמוּנָה שְׁלֵמָה
מִכָּל צַדְדֵינִי.

שְׁנִינֵנוּ, בְּיוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאֲבוֹת,
וְכָל הַבְּנִים יוֹנְקִים, מַה שְּׂאִין כֵּן בְּכָל
שְׁאֵר הַחַגִּים וְהַזְּמַנִּים. בְּיוֹם הַזֶּה רִשְׁעֵי
הַגִּיְהֵנָם נָחִים. בְּיוֹם הַזֶּה כָּל הַדִּינִים
נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. בְּיוֹם הַזֶּה
הַתּוֹרָה מִתְעַטְרַת בְּעַטְרוֹת שְׁלֵמוֹת. בְּיוֹם

בֵּא וּרְאֵה, בְּכָל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַשְּׁבִת,
בְּשִׁמְנֵי שְׁעַת תַּפְלַת הַמִּנְחָה, הַדִּין
הַקָּשָׁה שׁוֹלֵט וְכָל הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים,
אֲבָל בְּיוֹם הַשְּׁבִת, בְּשִׁמְנֵי זְמַן תַּפְלַת
הַמִּנְחָה, נִמְצָא רָצוֹן הַרְצוּנוֹת, וְהַעֲתִיק
הַקְּדוֹשׁ מְנַלְה רָצוֹנוֹ, וְכָל הַדִּינִים נִכְפָּים,

וּבְהַאי רְצוֹן, אֶסְתַּלַּק מִשָּׂה, נְבִיאָה מְהִימָנָא
 קַדִּישָׁא מְעֻלְמָא. בְּגִין לְמַנְדַּע, דְּלֹא
 בְּדִינָא אֶסְתַּלַּק, וְהָיָא שְׁעֵתָא (דף פ"ט ע"א) בְּרְצוֹן
 דְּעֵתִיקָא קַדִּישָׁא נָפֵק נְשֻׁמְתִּיה, וְאֶתְטַמַּר בֵּיה. בְּגִין
 כִּד, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבָרְתוֹ כְּתִיב. מַה
 עֵתִיקָא קַדִּישָׁא, טְמִירָא מִכָּל טְמִירִין, וְלֹא יָדְעִין
 עֲלָאִין וְתַתָּאִין. אוֹף הָכָא, הָאִי נְשֻׁמְתָא דְּאֶתְטַמַּר
 בְּהַאי רְצוֹן, דְּאֶתְנַלְיָא בְּשְׁעֵתָא דְּצִלוֹתָא דְּמִנְחָה
 דְּשִׁבְתָּא, כְּתִיב וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבָרְתוֹ וְהוּא
 טְמִיר מִכָּל טְמִירִין דְּעֻלְמָא, וְדִינָא לָא שְׁלֵטָא בֵּיה.
 וּפְאָה חוֹלְקִיה דְּמִשָּׂה.

תָּאנָא, בְּהַאי יוֹמָא, דְּאוֹרֵייתָא מְתַעֲטָרָא בֵּיה,
 מְתַעֲטָרָא בְּכֻלָּא, בְּכָל אֵינוֹן פְּקוּדִין בְּכָל
 אֵינוֹן גְּזֵרִין וְעוֹנְשִׁין, בְּשִׁבְעִין עֲנָפִין דְּנְהוֹרָא, דְּזֻהֲרִין

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

בְּרְצוֹן הַזֶּה שֶׁהַתְּנַלְיָה בְּשַׁעַת תְּפִלַּת
 מִנְחַת הַשִּׁבְתָּה, כְּתוּב וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת
 קְבָרְתוֹ, וְהוּא טְמִיר מִכָּל הַטְּמִירִים שֶׁל
 הָעוֹלָם, וְהַדִּין לֹא שׁוֹלֵט בוֹ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ
 שֶׁל מִשָּׂה!

שְׁנֵינֵנוּ, בְּיוֹם הַזֶּה שֶׁהַתּוֹרָה מְתַעֲטָרָת
 בוֹ, מְתַעֲטָרָת בְּכָל, בְּכָל אוֹתָן מְצוּוֹת,
 בְּכָל אוֹתָן גְּזֵרוֹת וְעוֹנְשִׁים, בְּשִׁבְעִים
 עֲנָפִים שֶׁל אוֹר שְׁזוֹהָרִים מִכָּל צֶד וְצֶד.

וְנִמְצָא רְצוֹן וְשִׁמְחָה בְּכָל.

וּבְרְצוֹן הַזֶּה הִסְתַּלַּק מִשָּׂה, הַנְּבִיא
 הַנְּאֻמָּן הַקְּדוֹשׁ מִן הָעוֹלָם, כְּדִי לְהוֹדִיעַ
 שֶׁלֹּא כְּדִין הִסְתַּלַּק, וְאוֹתָהּ שַׁעַת בְּרְצוֹן
 שֶׁל הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ יֵצֵאָה נְשֻׁמְתוֹ
 וְנִמְמָנָה בוֹ. מִשׁוּם כִּד וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת
 קְבָרְתוֹ כְּתוּב. מַה הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ טְמִיר
 שֶׁל כָּל הַטְּמִירִים, וְלֹא יוֹדְעִים עֲלֵיוֹנִים
 וְתַתָּוֹנִים – אֵף כֵּן נִשְׁמָה זוֹ שְׁנִמְמָנָה

מִכָּל סִטְרָא וְסִטְרָא. מָאן חָמִי, עֲנַפִּין דְנִפְקִין מִכָּל
 עֲנַפָּא וְעֲנַפָּא, חֲמִשָּׁא קַיִימִין בְּגוֹ אֵילָנָא, בְּלָחוּ
 אֲנַפִּין בְּהוּ אַחִידִין. מָאן חָמִי, אֵינֹון תִּרְעִין
 דְמִתְפַּתְחִין בְּכָל סִטְרָא וְסִטְרָא, בְּלָחוּ מִזְדַּחְרִין וְנַחְרִין,
 בְּהֵיחֵיא נְהוּרָא דְנִפִּיק וְלֹא פִסְק.

קָל פְּרוּזָא נִפִּיק, אֲתַעְרוּ קַדִּישֵׁי עֲלִיזִין, אֲתַעְרוּ
 עֲמָא קַדִּישָׁא, דְאֲתַבְחַר לְעֵילָא וְתַתָּא. אֲתַעְרוּ
 חֲדוּתָא לְקַדְמוֹת מְאָרִיכוֹן. אֲתַעְרוּ בְּחֲדוּתָא
 שְׁלִימָתָא. אֲזַדְמְנוּ בְּתַלַּת חֲדוּוֹן, דְתַלַּת אַבְהָן.
 אֲזַדְמְנוּ לְקַדְמוֹת מְהִימְנוּתָא, דְחֲדוּוּה דְכָל חֲדוּתָא.
 זַבְאָה חוּלְקִכוֹן, יִשְׂרָאֵל קַדִּישִׁין, בְּעֵלְמָא דִּין
 וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי. דָּא הוּא יְרוּתָא לְכוּן, מִכָּל עַמִּים
 עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, בִּינֵי
 וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

רבוּנְכֶם, הַתְּעוֹרְרוּ בְּשִׂמְחָה שְׁלֵמָה,
 הוֹדְמְנוּ לְשֵׁלֶשׁ שְׂמֵחוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ
 הָאֲבוֹת, הוֹדְמְנוּ לְקִרְיַת הָאֱמוּנָה שֶׁל
 שְׂמֵחַת כָּל הַשְּׂמֵחוֹת. אֲשֶׁרֵי חֲלַקְכֶם,
 יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
 הַבָּא! זוּהִי יְרֻשָׁה לְכֶם מִכָּל הָעַמִּים
 עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. וְעַל זֶה
 כְּתוּב בִּינֵי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

מי ראה הענפים שיוצאים מכל ענף
 וענף, חמשה עומדים בתוך האילן, וכל
 הפנים אחוזים בהם? מי ראה אותם
 שערים שנפתחים בכל צד וצד, וכלם
 זוהרים ומאירים באותו האור שיוצא
 ולא פוסק?

קול הפרוז יוצא: התעוררו קדושים
 עליונים, התעוררו העם הקדוש שנבחר
 למעלה ולמטה, עוררו שמחה בנגד

אָמַר ר' יְהוּדָה, הָכִי הוּא וְדָאֵי. וְעַל דָּא כְּתִיב
 זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ וְכְתִיב (ויקרא יט)
 קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יי'. וְכְתִיב, (ישעיה נח)
 וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקָדוֹשׁ יי' מְכוֹבֵד.

תַּאֲנֵא, בְּהַאי יוֹמָא, כָּל נִשְׁמַתִּיהוֹן דְּצַדִּיקֵי יֵא,
 מִתְעַדְנִין בְּתַפְנוּקֵי עֵתִיקָא קַדִּישָׁא,
 סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. וְרוּחָא חָדָא מְעַנּוּגָא דְהָהוּא
 עֵתִיקָא קַדִּישָׁא מִתְפַּשְׁטָא (ההוא מִתְפַּשְׁט) בְּכִלְהוּ עֲלָמִין,
 וְסִלְקָא וְנִחְתָּא, וּמִתְפַּשְׁטָא לְכִלְהוּ בְנֵי קַדִּישִׁין,
 לְכִלְהוּ נְטוּרֵי אוּרֵי תָא, וְנִיחִין בְּנִיחָא שְׁלִים,
 מִתְנַשִּׂי מִכְּלָהוּ, כָּל רוּגְזִין, כָּל דִּינִין, וְכָל פּוֹלְחָנִין
 קָשִׁין. חָדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה יד) בְּיוֹם הַנִּיחַ יי' לָךְ
 מִעֲצָבְךָ וּמִרְגָזְךָ וּמִן הָעֲבוּדָה הַקָּשָׁה.

לשון הקודש

שֶׁל אוֹתוֹ הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ מִתְפַּשְׁטָת (ההוא
 מִתְפַּשְׁט) בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעוֹלָה וְיורֵדָת,
 וּמִתְפַּשְׁטָת לְכָל הַבְּנִים הַקָּדוּשִׁים לְכָל
 שׁוּמְרֵי הַתּוֹרָה, וְנָחִים בְּמַנּוּחָה שְׁלָמָה,
 נִשְׁכָּחִים מִכָּל הַרְגָזִים, כָּל הַדִּינִים
 וְכָל הָעֲבוּדוֹת הַקָּשׁוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם יד)
 בְּיוֹם הַנִּיחַ ה' לָךְ מִעֲצָבְךָ וּמִרְגָזְךָ וּמִן
 הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּדְּ הוּא וְדָאֵי. וְעַל זֶה
 כְּתוּב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ,
 וְכְתוּב (ויקרא יט) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ
 אֲנִי ה'. וְכְתוּב (ישעיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת
 עֲנֵג לְקָדוֹשׁ ה' מְכוֹבֵד.

שְׁנֵינּוּ, בְּיוֹם הַזֶּה כָּל נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים
 מִתְעַדְנִים בְּתַפְנוּקֵי הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ,
 נִסְתַּר כָּל הַנְּסֻתִים, וְרוּחַ אַחַת מִהֶעֱנֵג

בְּגִינֵי כֶּךָ, שְׁקִיל שַׁבְּתָא לְקַבְּלֵי אֲזַרְיִיתָא, וְכָל
 דְּנָטִיר שַׁבְּתָא, כְּאִילוּ נָטִיר אֲזַרְיִיתָא כְּלָא.
 וּבְתִיב (ישעיה נב) אֲשֶׁרִי אֲנֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם
 יִחְזִיק בָּהּ שׁוֹמֵר שַׁבַּת מִחֲלָלוֹ וְשׁוֹמֵר יָדוֹ מִמַּעֲשׂוֹת
 כָּל רָע. אֲשַׁתְּמַע, דְּמֵאן דְּנָטִיר שַׁבַּת, כְּמֵאן דְּנָטִיר
 אֲזַרְיִיתָא כְּלָא.

רַבִּי יוֹדָאי שָׁאִיל לִיהַ לְר' שְׁמַעוֹן, יוֹמָא חַד
 דְּאֲעָרַע עַמִּיָּה בְּאַרְחָא, אָמַר לִיהַ, ר', הָא
 כְּתִיב (ס"א בְּפָרְשֵׁתָא דְשַׁבַּת) בְּפָרְשֵׁתָא דָּא שַׁבַּת, דְּאָמַר
 יִשְׁעִיָּה, דְּכְתִיב, (ישעיה נב) כֹּה אָמַר יְיָ לְפָרִיסִים אֲשֶׁר
 יִשְׁמְרוּ אֶת שַׁבְּתוֹתַי וְגו', וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי
 וּבְחֻמּוֹתַי וְגו'. מַה קָּא מִיָּרִי.

אָמַר לִיהַ, קְפוּטְקָאָה, חֲמַרְדָּ קְטָרִי בְּטִיפְסָא,
 וְנָחִית, דְּמִלָּה דְּאֲזַרְיִיתָא בְּעֵי צְחוּתָא. אוּ

לשון הקודש

אחד שנפגש עמו בדרך, אמר לו, רבי,
 הרי כתוב (בפרשת השבת) בפרשה זו שבת
 שאמר ישעיה, שכתוב בה אמר ה'
 לפריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו',
 ונתתי להם בביתי ובחומתי וגו'. מה זה
 אומר?

אמר לו, קפוטקאי, קשר את חמורך
 בגדר ורד, שדבר תורה צריך צחות, או

משום כך שקולה שבת כנגד התורה,
 וכל מי ששומר שבת כאלו שומר את
 כל התורה. וכתוב (ישעיה נב) אשרי אנוש
 יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר
 שבת מחללו ושמר ידו מעשות כל רע.
 נשמע, שמי ששומר את השבת כמי
 ששומר כל התורה.

רבי יודאי שאל את רבי שמעון יום